

Sygn. akt II AKa 14/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Basiura
Sędziowie:	SA Grażyna Wilk SO del. Arkadiusz Cichocki (spr.)
Protokolant:	Grzegorz Pawelczyk

przy udziale **Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Częstochowie Bożeny Jurczyk-Jędrychy**

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2018 r.

sprawy z wniosku **G. P., s. W. i Z., ur. (...) w C.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 listopada 2017 roku, sygn. akt II Ko 65/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz radcy prawnego J. K. - Kancelaria Radcy Prawnego w M. - kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) złotych, w tym 23% podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy G. P. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Beata Basiura SSA Grażyna Wilk

Sygn. akt II AKa 14/18

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie, w sprawie o sygn. akt II Ko 65/17, rozpoznawał wniosek G. P. w przedmiocie zadośćuczynienia z tytułu niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Częstochowie, sygn. akt II K 59/15.

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy orzekł, co następuje:

- 1) na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. a contrario oddalić w całości wnioszek G. P. o zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Częstochowie - sygn. akt II K 59/15;
- 2) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego J. K. kwotę 177,12 (sto siedemdziesiąt siedem złotych dwanaście groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego świadczonych na rzecz wnioskodawcy z urzędu z uwzględnieniem podatku VAT;
- 3) kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy. Zaskarżył wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania zostałby zastosowany wobec wnioskodawcy również w razie niepostawienia mu zarzutu popełnienia czynu z art. 280 § 2 k.k.

W konsekwencji podniesionego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości wniosku G. P. o zadośćuczynienie ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego i trafnie uznał, że w realiach sprawy fakt postawienia wnioskodawcy zarzutu z art. 280 § 2 k.k. (od którego został później prawomocnie uniewinniony) nie miał decydującego wpływu na zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. W sytuacji, gdy wnioskodawca był osobą bezdomną, nie mającą stałego miejsca zamieszkania, zachodziła także przesłanka szczególna tymczasowego aresztowania przewidziana w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. Skoro wnioskodawcy przedstawiono także zarzuty popełnienia innych przestępstw przeciwko mieniu, za które został skazany na karę bezwzględną pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym okres stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, to nie sposób było uznać jego tymczasowego aresztowania za oczywiście niesłuszne.

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił także okoliczności związane z kontynuowaniem tego środka w toku postępowania karnego. Choć w postępowaniu sądowym istniała hipotetyczna możliwość kontynuowania rozprawy pod nieobecność oskarżonego, to do Sądu rozpoznającego tamtą sprawę należała decyzja co do tego, czy udział oskarżonego w rozprawie jest konieczny. W sytuacji, gdy zachodziła konieczność zasięgnięcia opinii biegłych (zarówno psychiatrów opiniujących poczytalność oskarżonego, jak i psychologa uczestniczącego w jego przesłuchaniu na rozprawie), to kwestia dalszego stosowania tymczasowego aresztowania miała charakter ocenny. Nie można wreszcie pomijać faktu, iż celem środków zapobiegawczych (w tym tymczasowego aresztowania) jest zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania we wszystkich jego fazach (w tym także wykonawczej). W sytuacji prawomocnego skazania na karę bezwzględnego pozbawienia wolności osoby bezdomnej, nie mającej stałego miejsca zamieszkania, nie sposób uznać za oczywiście niesłuszne tymczasowego aresztowania, które było stosowane w postępowaniu przed sądem I instancji a które zostało w całości zaliczone na poczet kary.

Chybiona jest argumentacja obrońcy, jakoby o niesłuszności tymczasowego aresztowania świadczyło wykonanie znaczącej części kary poprzez zaliczenie na jej poczet okresu stosowania tego środka zapobiegawczego. Choć niewątpliwie rygory tymczasowego aresztowania są surowsze aniżeli rygory, w jakich wykonuje się karę pozbawienia wolności, nie można abstrahować od faktu, iż tymczasowe aresztowanie w realiach sprawy było uzasadnione, bowiem służyło zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania. W żadnej mierze nie uzasadnia natomiast odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa to, w jakim okresie dana osoba przebywa w warunkach izolacji. Regulacja zawarta w rozdziale 58 k.p.k. służy kompensowaniu szkód i krzywd za pozbawienie wolności, które było

niesłuszne, nie zaś takich, których wnioskodawca może się doszukiwać w fakcie pozostawania w warunkach izolacji w czasie dla niego mniej dogodnym.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań, opierając się na dyspozycji art. 437 § 1 k.p.k., Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. O kosztach orzeczono zgodnie z dyspozycją art. 554 § 4 zd. 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Na rzecz pełnomocnika zasądzono kwotę 147,60 zł tytułem zwrotu kosztów udzielonej wnioskodawcy z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu odwoławczym. Jest to kwota opłaty w stawce minimalnej, powiększonej o stawkę podatku VAT, wynikającej z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Beata Basiura SSA Grażyna Wilk